

AD LECTOREM.

CUM utriusque Juris disciplinæ in Salmanticensi Academia, omnium scientiarum Minerva, multis ab hinc annis operam impenderem; & tam vasti pelagi latitudinem, profunditatemque in dies magis atque magis præviderem, immo perhorrescerem, & omnium habere memoriam, divinitatis potius, quam humanitatis esse, non solum doctrinâ, sed experimento cognovissem, & quotidie experirer imbecilli naturæ capacitate, oblivioni magis quam perenni potius memoriæ, eorum quæ leguntur studium deservire. Quâ potui industriâ, diligentique curâ, incertæ memoriæ pericula evadere decrevi, & quo facilius id assequi potuissem, quidquid vel addiscendi cupiditate, vel litterariis actibus adimplendis legebam, Alphabetico ordine observare, & quasi scientiam litteris alligare, & mandare cœpi, & quasi *ex commentario sapere*, ut Senecæ verbis utar. ^{Epist. 33.} Multa studiosarum lucubrationum evasere, in Operis præcipuè initio. Sed quæ superatis desidia, & oblivione, currente tempore minutatim digesta fuerunt, justi voluminis initium conficere cœperunt. Et licet tam exigui laboris extremam mercedem reportaverim, dum frequenter sanè in eo, quæ pro mea instructione ad causarum decisionem opus erat introspicere, non difficulter inveniebam: nec animus adhuc eò elatus esset, ut publico prælo illud tradere existimassem, Operis tenuitatem sine furo agnoscens: Exoratus tamen imperatusque, Senecæ quoque sententiæ addictus, *Si cum hac exceptione detur sapientia, ut illam inclusam teneam, nec enuntiem, rejiciam;* tandem facere, decrevi pertinaciæ notam magis vitandi causâ, quam quia usquam crederem, publicæ litteratorum utilitati deservire posse. Quod si præter mentis judicium forsan evenerit, bene mihi erit, & congruam eximij laboris satisfactionem assequar.

In cujus gratiam illud unum solum admonere sufficiat: Multa juris principia, variasque quæstiones, non sub uno solum verbo, sed sub duobus, & plerumque plurimis contineri, explicarique posse. Quod in correlativis facile percipi potest. Et in hoc Opere multa hujusmodi sæpè repetita inveniri, & multa etiam sub uno tantum verbo exposita, tamen in aliis referri possent. Illud ne effugiant, faciliusque inveniantur. Hoc, quia laboriosum, & sæpius displicet labor. Verum si diligenter, quæ tua intersint, inquisieris, perscrutaverisque, non difficulter posse te invenire credas. V A L E.

D. de Castejon. Alphab. Jurid. Tom. II.

22

LICEN